

بررسی تأثیر شوک‌های اقتصادی بر پویایی شرکت‌های بیمه و تحلیل واکنش‌های متفاوت آن‌ها به این شوک‌ها

فاطمه مرادی جمکرانی

گروه مدیریت مالی، واحد قم، دانشگاه آزاد اسلامی، قم، ایران.
fateme.moradi412@gmail.com

محمد رضا پورفخاران

گروه حسابداری، واحد قم، دانشگاه آزاد اسلامی، قم، ایران. (نویسنده مسئول).
rezapurfakharan@gmail.com

سید عباس برهانی

گروه حسابداری، واحد قم، دانشگاه آزاد اسلامی، قم، ایران.
s.borhani1352@gmail.com

چکیده

این پژوهش به بررسی تأثیر شوک‌های اقتصادی بر پویایی شرکت‌های بیمه و تحلیل واکنش‌های متفاوت آن‌ها با تمرکز بر پیشنهادات تکمیلی و کاربردی می‌پردازد. ابزار گردآوری داده‌ها، پرسشنامه استاندارد طراحی و اعتباریابی شده توسط لی و جیانگ، وای (۲۰۲۲)، بوده است. که شامل ۲۴ گویه بسته با طیف پنج درجه‌ای لیکرت است و سه بعد اصلی پژوهش شامل شوک‌های اقتصادی، پویایی شرکت‌های بیمه و واکنش‌های متفاوت شرکت‌های بیمه را می‌سنجد. جامعه آماری تحقیق شامل تمام شرکت‌های بیمه فعال در ایران در بازار بیمه زندگی و غیرزندگی می‌باشد و نمونه آماری شامل ۴۰۰ نفر از خبرگان و صاحب‌نظران با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای انتخاب شده است. تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SmartPLS و تکنیک رگرسیون تعاملی انجام شد. نتایج نشان می‌دهد که شوک‌های اقتصادی به طور معناداری بر پویایی شرکت‌های بیمه اثر می‌گذارند و پیشنهادات تکمیلی و کاربردی نقش تعدیل‌کننده مهمی در کاهش اثرات منفی این شوک‌ها دارند. یافته‌ها می‌تواند برای مدیران، سیاست‌گذاران و سرمایه‌گذاران در حوزه بیمه مفید باشد.

کلیدواژه‌ها: شوک‌های اقتصادی، پویایی شرکت‌های بیمه، پیشنهادات تکمیلی و کاربردی، واکنش سازمانی، رگرسیون تعاملی.

مقدمه

در دهه‌های اخیر، اقتصاد جهانی به دفعات با شوک‌های متعددی مواجه شده است؛ از بحران‌های مالی گسترده و رکودهای اقتصادی گرفته تا پاندمی‌ها، تحریم‌ها، تغییرات اقلیمی و نوسانات شدید بازارهای مالی و انرژی. هر یک از این شوک‌ها نه تنها ساختار کلان اقتصادی کشورها را تحت تأثیر قرار داده، بلکه پویایی و عملکرد صنایع مختلف، به‌ویژه صنعت بیمه را نیز دگرگون ساخته است. صنعت بیمه، به‌عنوان یکی از ارکان حیاتی نظام مالی و اجتماعی، نقش مهمی در مدیریت ریسک، ایجاد ثبات اقتصادی و حمایت از سرمایه‌گذاری‌ها ایفا می‌کند. با این حال، ماهیت این صنعت به‌گونه‌ای است که در مواجهه با تحولات ناگهانی اقتصادی، از جمله افزایش نرخ بیکاری، تورم، رکود، کاهش درآمد خانوارها و نوسانات بازار سرمایه، می‌تواند به‌شدت آسیب‌پذیر باشد.

امروزه شرکت‌های بیمه یکی از نهادهای مالی حیاتی در اقتصاد، در مواجهه با شوک‌های اقتصادی می‌توانند واکنش‌های متنوعی از خود نشان دهند که تأثیر مستقیم بر پویایی و عملکرد آنها دارد. شوک‌هایی نظیر نوسانات نرخ ارز، تورم و

تغییرات نرخ بهره باعث می‌شوند تا شرکت‌های بیمه به منظور مدیریت ریسک و حفظ ثبات خود، استراتژی‌های سرمایه‌گذاری و سیاست‌های قیمت‌گذاری را تعدیل کنند. مطالعه و تحلیل این واکنش‌ها می‌تواند به درک بهتری از رفتار انطباقی شرکت‌های بیمه و شناسایی الگوهای مؤثر در افزایش تاب‌آوری آنها در شرایط بحران‌های اقتصادی کمک کند (گودرزی فراهانی، ۱۴۰۲). در یک مطالعه موردی که به تأثیر شوک‌های اقتصادی بر پویایی شرکت‌های بیمه پرداخته است، می‌توان به وضعیت اقتصادی ایران در دوره‌های اخیر، به‌ویژه با شدت گرفتن نوسانات نرخ ارز و تورم، اشاره کرد. در این شرایط، شرکت‌های بیمه با افزایش هزینه‌های عملیاتی و کاهش ارزش سرمایه‌های موجود خود مواجه شدند، به طوری که این تغییرات به‌طور مستقیم بر نقدینگی، ذخایر سرمایه‌ای، و توان ارائه خدمات آنها تأثیر گذاشت. برخی شرکت‌های بیمه با هدف کاهش تأثیرات منفی شوک‌های اقتصادی، سیاست‌های سرمایه‌گذاری خود را به سمت دارایی‌های پایدارتر اوراق قرضه دولتی و فلزات گران‌بها تغییر دادند، که در شرایط پرنوسان، ثبات نسبی بیشتری را فراهم می‌کند. این در حالی است که شرکت‌های بزرگ‌تر، به دلیل دسترسی به منابع مالی متنوع‌تر و انعطاف‌پذیری بیشتر در مدیریت ریسک، توانستند با به‌کارگیری استراتژی‌های پیچیده‌تر، نظیر پوشش ریسک مالی و افزایش سرمایه، اثرات شوک‌ها را کاهش دهند (رضایی و همکاران، ۱۴۰۲). اما در شرکت‌های بیمه کوچک‌تر و آنهایی که تخصص کمتری در مدیریت سرمایه دارند، به دلیل محدودیت‌های مالی و سطح پایین تاب‌آوری، افزایش نرخ حق بیمه‌ها، کاهش گستره خدمات، و حتی تغییر در برخی از شرایط قراردادها اجتناب‌ناپذیر بود. این تفاوت‌ها در واکنش‌ها به شوک‌های اقتصادی نشان می‌دهد که اندازه و ساختار مالی شرکت‌های بیمه نقش مهمی در نوع استراتژی‌های تطبیقی و میزان تاب‌آوری آنها ایفا می‌کند. به‌طور کلی، تحلیل این مطالعه موردی می‌تواند به شناسایی الگوهای مدیریت ریسک در صنعت بیمه و توسعه راهبردهایی برای ارتقاء پایداری شرکت‌های بیمه در مواجهه با بحران‌های اقتصادی کمک کند. در بررسی تأثیر شوک‌های اقتصادی بر پویایی شرکت‌های بیمه، چالش‌های متعددی ناشی از پیچیدگی عوامل اقتصادی و اثرات چندوجهی آنها بر سیاست‌ها و عملکرد این شرکت‌ها به چشم می‌خورد. شوک‌های اقتصادی، تغییرات ناگهانی در نرخ ارز، افزایش یا کاهش نرخ بهره، و نوسانات شدید تورمی، مستقیماً بر تصمیمات سرمایه‌گذاری، تنظیم حق بیمه‌ها، و مدیریت ریسک شرکت‌های بیمه اثر می‌گذارند. این شرکت‌ها برای تطبیق با این تغییرات و جلوگیری از کاهش سودآوری و ثبات مالی، باید واکنش‌های مناسبی نشان دهند. با این حال، شکاف تحقیقاتی مهمی در این زمینه وجود دارد؛ به این صورت که مطالعات اندکی به تحلیل دقیق واکنش‌های متفاوت شرکت‌های بیمه بر اساس ویژگی‌های ساختاری آنها، همچون اندازه، نوع محصولات بیمه‌ای، و موقعیت جغرافیایی پرداخته‌اند. به‌ویژه، برای شرکت‌های بیمه‌ای که به‌طور بین‌المللی فعالیت می‌کنند، تأثیر شوک‌های اقتصادی ممکن است متفاوت باشد، زیرا شرایط اقتصادی و سیاست‌های مالی در هر کشور نقش مهمی در واکنش این شرکت‌ها ایفا می‌کند. افزون بر این، میزان تاب‌آوری شرکت‌های بیمه و نوع استراتژی‌های مدیریتی آنها در برابر شوک‌های اقتصادی همچنان نیاز به بررسی دارد. برخی از شرکت‌ها ممکن است با توجه به ساختار سرمایه‌گذاری یا منابع مالی پایدار خود، بهتر از سایرین بتوانند در برابر این شوک‌ها مقاومت کنند. به‌عبارت دیگر، تحلیل واکنش‌ها در بسترهای مختلف اقتصادی و ساختاری، به درک بهتر استراتژی‌های مناسب برای افزایش تاب‌آوری و انعطاف‌پذیری شرکت‌های بیمه کمک می‌کند (ای. تسیمالیوک، ۱۴۰۰). این شکاف تحقیقاتی، فرصتی برای پژوهشگران فراهم می‌کند تا با شناسایی و تحلیل الگوهای واکنش در شرایط مختلف، به بهبود سیاست‌گذاری و مدیریت ریسک در صنعت بیمه کمک کنند و نقشی در افزایش پایداری این شرکت‌ها در برابر بحران‌های اقتصادی ایفا نمایند. بنابراین در این تحقیق به دنبال آن هستیم که تا به موضوع " بررسی تأثیر شوک‌های اقتصادی بر پویایی شرکت‌های بیمه و تحلیل واکنش‌های متفاوت آنها به این شوک‌ها " بپردازیم. شوک‌های اقتصادی از عوامل مهم و تأثیرگذار بر پویایی و ثبات شرکت‌های بیمه هستند و می‌توانند بر سیاست‌ها و عملکرد این شرکت‌ها

تأثیرات عمده‌ای بگذارند. با توجه به اهمیت این موضوع، بررسی واکنش‌های مختلف شرکت‌های بیمه در مواجهه با شوک‌های اقتصادی و شناسایی استراتژی‌های مؤثر آنها از ضرورت بالایی برخوردار است. با این حال، شکاف مهمی در تحقیقات موجود وجود دارد؛ به طوری که پژوهش‌های محدودی به بررسی دقیق و عمیق واکنش‌های شرکت‌های بیمه در شرایط بحران‌های اقتصادی پرداخته‌اند و کمتر به عوامل ساختاری، مدیریتی و اندازه سازمانی هر شرکت توجه شده است. اهمیت این موضوع از آنجا ناشی می‌شود که شرکت‌های بیمه به‌عنوان یکی از پایه‌های اساسی اقتصاد، نقش مهمی در پایداری نظام مالی و ارائه حمایت‌های اقتصادی ایفا می‌کنند. در شرایط نبود استراتژی‌های مقاومتی، این شرکت‌ها به سرعت در برابر نوسانات اقتصادی آسیب‌پذیر می‌شوند و ثبات کلی آنها به خطر می‌افتد. ضرورت این تحقیق از آنجاست که با شناسایی الگوهای واکنش شرکت‌های بیمه در مواجهه با شوک‌های اقتصادی و تحلیل دقیق عوامل مؤثر بر این واکنش‌ها، می‌توان ابزارها و روش‌هایی برای تقویت تاب‌آوری و انعطاف‌پذیری این شرکت‌ها پیشنهاد داد. این تحقیق می‌تواند به مدیران شرکت‌های بیمه کمک کند تا با اتخاذ تصمیمات استراتژیک دقیق‌تر و کارآمدتر، توان مقاومت سازمانی خود را در برابر بحران‌های اقتصادی افزایش دهند و در نتیجه در پایداری اقتصاد و کاهش اثرات منفی شوک‌های اقتصادی سهمی مؤثر داشته باشند.

اهداف تحقیق

هدف اصلی

بررسی تأثیر شوک‌های اقتصادی بر پویایی شرکت‌های بیمه و تحلیل واکنش‌های متفاوت آنها به این شوک‌ها.

اهداف فرعی

بررسی میزان تأثیر شوک‌های اقتصادی بر پایداری مالی و عملکرد شرکت‌های بیمه.
تحلیل روش‌ها و استراتژی‌های شرکت‌های بیمه برای مقابله با شوک‌های اقتصادی.
ارزیابی نقش سیاست‌های دولتی و قوانین مالی بر پویایی شرکت‌های بیمه در برابر شوک‌های اقتصادی.

سوالات تحقیق

چگونه شوک‌های اقتصادی بر پایداری مالی شرکت‌های بیمه تأثیر می‌گذارند؟
شرکت‌های بیمه از چه استراتژی‌هایی برای مقابله با شوک‌های اقتصادی استفاده می‌کنند؟
سیاست‌های دولتی چگونه می‌توانند در کاهش اثرات منفی شوک‌های اقتصادی بر شرکت‌های بیمه مؤثر باشند؟

مبانی نظری

صنعت بیمه یکی از صنایع مهم هر جامعه ای است که بر مبنای تعهدات مالی و خدماتی که به افراد و شرکت‌ها می‌دهد استوار است و از این رو کمک می‌کند تا در برابر مخاطرات مالی و جسمانی محافظت شوند. با توجه به اینکه هر جامعه ای ممکن است با شوک‌های اقتصادی مختلفی مواجه شود، ارزیابی تأثیر این شوک‌ها بر عملکرد صنعت بیمه بسیار اهمیت دارد چرا که این صنعت یکی از صنایع بحران‌پذیر و حساس است، بنابراین، تحلیل صحیح و دقیق از تأثیر شوک‌های اقتصادی مختلف بر عملکرد صنعت بیمه بسیار ضروری است.

موسسه فرهنگی هنری مرکز اطلاعات مرجع ایرانیان با طراحی پژوهشی با عنوان « بررسی تأثیر شوک‌های اقتصادی بر عملکرد صنعت بیمه در ایران » قصد دارد به مدل کارآمدی برسد تا بتواند در دوران تغییرات ناپایدار، نتایج قابل قبولی برای پیشبرد اهداف صنعت بیمه ارائه دهد.

برخی از این شوک ها شامل: خروج آمریکا از برجام و آغاز جنگ اقتصادی علیه ایران، افزایش نرخ ارز، افزایش قیمت بنزین و پیامدهای آن، صعود و سقوط شاخص بورس و اجرای طرح حذف ارز ترجیحی و پیامدهای آن است. بررسی این شوک ها و تحلیل تأثیر آنها بر عملکرد صنعت بیمه، به ما کمک می کند تا روندها و الگوهای مهم در این صنعت را بهتر درک کنیم و راهکارهای مناسب جهت مقاومت صنعت بیمه در مقابل شوک های اقتصادی را مورد بررسی قرار دهیم.

شوک اقتصادی: شوک اقتصادی به تغییرات ناگهانی و پیش‌بینی نشده در شرایط اقتصادی گفته می‌شود که معمولاً توسط عوامل خارجی، مانند بحران‌های مالی، تغییرات در سیاست‌های بین‌المللی یا حوادث طبیعی ایجاد می‌شود. این شوک‌ها می‌توانند اثرات گسترده‌ای بر بخش‌های مختلف اقتصادی، از جمله صنعت بیمه، داشته باشند و بر عرضه و تقاضا تأثیر بگذارند (اسمیت، ۲۰۲۳).

پویایی شرکت‌های بیمه: به توانایی شرکت‌های بیمه در تطبیق و واکنش به تغییرات محیطی و اقتصادی و مدیریت منابع و ریسک‌های مختلف اطلاق می‌شود. پویایی به شرکت‌ها امکان می‌دهد تا در شرایط نامطلوب اقتصادی و در مواجهه با شوک‌ها، به بازنگری در استراتژی‌ها و تنظیم سیاست‌های جدید بپردازند (ویلسون و تیلور، ۲۰۲۱).

صنعت بیمه مجموعه‌ای از بنگاه‌ها و مؤسسات مالی است که به مدیریت و انتقال ریسک‌های مالی می‌پردازد. شرکت‌های بیمه با دریافت حق بیمه از افراد و کسب‌وکارها، تعهد جبران مالی خسارت‌های ناشی از رویدادهای پیش‌بینی نشده را بر عهده می‌گیرند. به این ترتیب، بیمه‌گذاران می‌توانند سرمایه یا دارایی‌های خود را در برابر خطراتی مثل حوادث، بیماری، مرگ یا سایر ریسک‌های اقتصادی حفاظت کنند. به اعتقاد تحلیلگران، وجود بیمه سبب می‌شود میزان عدم قطعیت در اقتصاد کاهش یابد و افراد و بنگاه‌ها با اطمینان بیشتری برای سرمایه‌گذاری بلندمدت اقدام کنند. به بیان دیگر، بیمه با پخش ریسک میان جامعه، به فعالان اقتصادی این امکان را می‌دهد که بدون نگرانی از خسارت ناگهانی، دست به نوآوری و رشد اقتصادی بزنند. صنعت بیمه در پایداری اقتصاد نقش کلیدی دارد. اولاً، پوشش‌های بیمه‌ای به ثبات درآمد مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان در برابر شوک‌های ناگهانی کمک می‌کند و به نوعی مصرف و سرمایه‌گذاری را در دوران بحران‌ها تثبیت می‌سازد. ثانیاً، شرکت‌های بیمه با سرمایه‌گذاری در بازارهای مالی و پروژه‌های زیرساختی، منابع مالی بلندمدتی در اقتصاد ایجاد می‌کنند. بر اساس گزارش دنیای اقتصاد (۱۴۰۴)، ضریب نفوذ بالای بیمه (نسبت حق بیمه به تولید ناخالص داخلی) نشان‌دهنده امنیت اقتصادی بالاتر و توان بالاتر جامعه در مواجهه با ریسک‌هاست؛ این وضعیت در کشورهای پیشرفته موجب افزایش تاب‌آوری کلان اقتصاد و کاهش آسیب‌های ناشی از بحران‌ها می‌شود. (دنیای اقتصاد، ۱۴۰۴).

علاوه بر این، توسعه صنعت بیمه از منظر سرمایه‌گذاری نیز اهمیت دارد. بالا بودن ضریب نفوذ بیمه نشانه جذابیت اقتصادی و ثبات بازار برای سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی است، چرا که وجود پوشش‌های بیمه‌ای گسترده، امنیت سرمایه‌گذاری را تضمین می‌کند و ریسک‌های اقتصادی را به حداقل می‌رساند. شرکت‌های بیمه با تجمیع حق بیمه‌ها، ذخایر مالی عظیمی فراهم می‌آورند که می‌تواند صرف سرمایه‌گذاری در پروژه‌های کلان زیربنایی شود. بدین ترتیب، صنعت بیمه نه تنها به‌عنوان نهادی برای مدیریت ریسک بلکه به‌عنوان منبعی مهم برای تأمین مالی توسعه اقتصادی کشور عمل می‌کند. (عزیزی و همکاران، ۱۴۰۰)

پیشینه ادبی

تحقیقات داخلی

" شیرمردی و همکاران در سال ۱۴۰۳ در تحقیقی تحت عنوان نقش شوک‌های نااطمینانی مالی، مدل پنج عاملی فاما- فرنچ و مومنتوم در بازار سرمایه و تأثیرات آن بر بازده سهام بیان داشته‌اند " نقش شوک‌های نااطمینانی مالی، نااطمینانی

اقتصادی، نااطمینانی سیاست‌های اقتصادی به عنوان ریسک سیستماتیک و مدل پنج‌عاملی فاما و فرنچ به همراه مومنتوم به عنوان ریسک غیرسیستماتیک در بازار سرمایه کشور آمریکا و اثرات کوتاه‌مدت و بلندمدت آن بر بازده سهام (شاخص اس‌اندپی بورس نیویورک) با استفاده از الگوی خودبازگشت برداری ساختاری و داده‌های فصلی می‌باشد. نتایج حاکی از آن است که در کوتاه‌مدت بیشترین تأثیر شوک‌های منفی به ترتیب ناشی از متغیرهایی همچون بازده سهام، عامل سودآوری، تفاوت میانگین بازده پرتفوی سهام شرکت‌های کوچک و پرتفوی سهام شرکت‌های بزرگ و مومنتوم می‌باشد. همچنین نااطمینانی سیاست‌های اقتصادی در کوتاه‌مدت شوک مثبتی بر بازده سهام داشته است. لذا متغیرهای نااطمینانی اقتصادی و نااطمینانی مالی نیز همانند سایر عوامل ریسک غیرسیستماتیک تقریباً به یک اندازه و به صورت منفی بر بازده سهام تأثیرگذار بوده‌اند. در بلندمدت نیز بیشترین تأثیر شوک‌های منفی به ترتیب ناشی از متغیرهایی همچون نااطمینانی سیاست‌های اقتصادی، بازده سهام، نااطمینانی اقتصادی و عامل سرمایه‌گذاری بوده است. در بلندمدت بیشترین تأثیر شوک‌های مثبت به ترتیب ناشی از متغیرهایی همچون تفاوت میانگین بازده پرتفوی سهام شرکت‌های کوچک و پرتفوی سهام شرکت‌های بزرگ، تفاوت میانگین بازده پرتفوی سهام شرکت‌هایی با نسبت ارزش دفتری به ارزش بازار بالا و پرتفوی سهام شرکت‌هایی با نسبت ارزش دفتری به ارزش بازار پایین، عامل سودآوری، مومنتوم، نسبت نرخ بازده بازار و نرخ بازده بدون ریسک و در نهایت نااطمینانی مالی بوده است.

"پای زاده پالنگان و همکاران در سال ۱۴۰۲ در تحقیقی تحت عنوان بررسی اثرات شاخص بانک‌های سرمایه‌گذاری بر حجم معاملات بازارهای اولیه و ثانویه بورس ایران بیان داشته‌اند" بانک سرمایه‌گذار یک سازمان مالی است که بین شرکت انتشاردهنده اوراق بهادار و جامعه خریدار نقش واسطه ایفا می‌کند؛ و از آنجاکه تأمین مالی بیشتر شرکت‌ها از طریق انتشار اوراق بهادار صورت می‌گیرد و این روش سهم بسزایی در توسعه نظام تأمین مالی کشور دارد، بررسی نقش بانک‌های سرمایه‌گذاری در فرآیند انتشار اوراق بهادار بسیار مهم می‌نماید. هدف اصلی این مقاله؛ شناسایی شاخص‌های بانک‌های سرمایه‌گذاری در بخش‌های دولتی و خصوصی بر شاخص قیمت بورس می‌باشد. قلمرو زمانی تحقیق در بازه ۱۳۹۰ الی ۱۴۰۰ می‌باشد، برای جمع‌آوری اطلاعات آماری از داده‌های بازار اولیه، بازار ثانویه و تأمین مالی (تأمین سرمایه امید، تأمین سرمایه امین، تأمین سرمایه بانک مسکن، تأمین سرمایه بانک ملت، تأمین سرمایه تمدن، تأمین سرمایه سپهر، تأمین سرمایه کاردان، تأمین سرمایه لوتوس پارسیان، تأمین سرمایه نوین) به‌عنوان شاخص‌های تأثیرگذار بانک‌های سرمایه‌گذاری و میزان سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت بانک‌های سرمایه‌گذاری و شاخص قیمت بورس استفاده شده است. روش تجزیه و تحلیل این پژوهش مدل اقتصادی سنجی خود رگرسیون (پنل ور) می‌باشد. با استفاده از آزمون فیشر و آزمون هم‌انباشتگی جوهانسن ایستایی و روابط بلندمدت متغیرها مورد بررسی قرار گرفت نشان داده شد همه متغیرها در سطح صفر ایستا نبودند و با یک‌بار تفاضل‌گیری ایستا شدند و بر اساس نتایج آماره اثر و حداکثر مقدار ویژه دو رابطه بلندمدت در سطح ۰.۹۵ بین متغیرها وجود دارد. در ادامه با استفاده از تحلیل شوک‌ها و تجزیه واریانس نشان داده شد از بین شاخص‌های تأثیرگذار بانک‌های سرمایه‌گذاری (عرضه اولیه) در بخش بانک‌های دولتی و خصوصی بیشترین تأثیر بر شاخص قیمت بورس می‌باشد.

"گودرزی فراهانی و همکاران در سال ۱۴۰۲ در تحقیقی تحت عنوان اثر نوسانات متغیرهای کلان اقتصادی بر توانگری مالی صنعت بیمه در ایران بیان داشته‌اند" اثر نوسانات متغیرهای کلان اقتصادی بر توانگری مالی صنعت بیمه در ایران بوده است. در این راستا اطلاعات شرکت‌های بیمه‌ای طی دوره زمانی ۱۳۸۰-۱۴۰۱ گردآوری شده است. به منظور دستیابی به فرضیات پژوهش و آزمون آنها از روش خودرگرسیون برداری (VAR) استفاده شده است. در این مطالعه ابتدا با استفاده از مدل خودهمبسته واریانس ناهمسان شرطی تعمیم یافته (GARCH) به استخراج شاخص نوسانات متغیرهای کلان اقتصادی پرداخته شد سپس در قالب نمودارهای کنش - واکنش به بررسی اثر شوک نوسانات متغیرهای

کلان اقتصادی بر توانگری مالی شرکت‌های بیمه پرداخته شد. نتایج بدست آمده بیانگر این بود که در اکثر شرکت‌های بیمه مورد استفاده در نمونه آماری شوک نوسانات تولید، نرخ ارز و نرخ تورم منجر به کاهش در توانگری مالی شرکت بیمه شده است. بر این اساس بی‌ثباتی و نوسانات در متغیرهای کلان اقتصادی منجر به افزایش ناطمینانی در اقتصاد شده و این موضوع توانگری مالی شرکت بیمه و قدرت پایبندی به تعهدات مالی شرکت‌ها را کاهش می‌دهد.

"تهرانی و همکاران در سال ۱۴۰۱ در تحقیقی تحت عنوان بررسی تأثیر ناطمینانی تورم بر ساختار سرمایه شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران بیان داشته اند" بررسی تأثیر ناطمینانی نرخ تورم بر ساختار سرمایه شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران است. بدین منظور نمونه‌ای مشتمل بر ۱۸۶ شرکت تولیدی عضو بورس اوراق بهادار تهران در بازه زمانی ۱۳۹۲-۱۳۸۵ مورد بررسی قرار گرفت. از مدل GARCH نمایی (EGARCH) برای محاسبه ناطمینانی نرخ تورم استفاده شد و جهت برآورد مدل اصلی، رگرسیون داده‌های تابلویی با اثرات ثابت مورد استفاده قرار گرفت. در این تحقیق تأثیر ناطمینانی نرخ تورم بر ساختار سرمایه تمام شرکت‌های عضو نمونه آماری به صورت جداگانه و همزمان و در قالب یک رگرسیون مورد بررسی قرار گرفت. نتایج حاصل از تخمین مدل نشان می‌دهد که ناطمینانی نرخ تورم بر ساختار سرمایه ۰.۵۵٪ از شرکت‌های عضو نمونه تأثیر منفی و بر ساختار سرمایه ۰.۴۱٪ از شرکت‌های مورد بررسی تأثیر مثبت دارد.

"نجفی استمال و همکاران در سال ۱۴۰۰ در تحقیقی تحت عنوان بررسی اثر مکانیسم انتقال بحران مالی (با تأکید بر بحران مالی سال ۲۰۰۸ و قیمت نفت) و علیت مارکوف سوئیچینگ بر شاخص‌های منتخب بورس اوراق بهادار ایران بیان داشته اند" اثر مکانیسم انتقال بحران (با تأکید بر بحران مالی سال ۲۰۰۸ و قیمت نفت) مورد بررسی قرار گرفته است. نماینده اثر این مکانیسم (قیمت نفت عامل شناخته شده در مکانیسم جهت انتقال بحران) شناسایی و نحوه اثر گذاری آن را بر شاخص‌های منتخب بورس اوراق بهادار شامل بانک، فرآورده های نفتی، کانه فلزی، خودرو با داده های روزانه از ۱۳۸۲/۰۴/۱۴ الی ۱۳۹۹/۱۲/۲۷ با استفاده از توزیع احتمال مشترک بازدهی شاخص های منتخب و مدل خود رگرسیون برداری با امکان تغییر رژیم (MS-VAR) مدل سازی شده است. سپس با استفاده از روش علیت با وجود تغییر رژیم به بررسی علیت نفت بر شاخص های منتخب بورس اوراق بهادار پرداخته شده است که آیا علیت یک طرفه است یا دو طرفه. نتایج حاکی از آن است که رژیم صفر نسبت به رژیم یک پایدارتر می باشد و تمایل به ماندن در این رژیم بیشتر است و علیت از سمت نفت به سمت شاخص های منتخب است نه بالعکس.

تحقیقات خارجی

"لی و همکاران در سال ۲۰۲۲ در تحقیقی تحت عنوان آیا اقتصادهای بزرگ می‌توانند از طریق توسعه بخش بیمه بخشی از بار زیست‌محیطی خود را کاهش دهند؟ بیان داشته اند" نقش بخش بیمه در توسعه پایدار و کاهش فشارهای اقتصادی ناشی از تغییرات زیست‌محیطی بررسی شده است. یافته‌ها حاکی از آن است که کشورهایی با صنعت بیمه توسعه یافته توان بیشتری در مقابله با شوک‌های زیست‌محیطی دارند. بیمه به عنوان یک ابزار مالی می‌تواند آسیب‌های اقتصادی ناشی از بلایای طبیعی و تغییرات اقلیمی را کاهش داده و با توزیع مجدد ریسک به بهبود پایداری مالی کشورها کمک کند.

"لی و همکاران در سال ۲۰۲۲ در تحقیقی تحت عنوان توسعه بیمه و رشد اقتصادی بیان داشته اند" رابطه بین توسعه صنعت بیمه و رشد اقتصادی پرداخته است. نتایج نشان می‌دهد که افزایش سرمایه‌گذاری و توسعه در بخش بیمه می‌تواند باعث کاهش آسیب‌پذیری اقتصادی و تقویت ساختار مالی کشورها شود. این تحقیق همچنین به شناسایی شرایطی که در

آن بیمه می‌تواند به‌طور موثر رشد اقتصادی را حمایت کند، پرداخته و نشان می‌دهد که توسعه بیمه از طریق کاهش ریسک می‌تواند منجر به ارتقای ثبات مالی شود.

"اولارواجوا و همکاران در سال ۲۰۲۱ در تحقیقی تحت عنوان سرمایه فکری و عملکرد مالی شرکت‌های بیمه عمومی در جامعه توسعه آفریقای جنوبی بیان داشته‌اند" نقش سرمایه‌های فکری مانند منابع انسانی و فناوری‌های نوین در بهبود عملکرد مالی شرکت‌های بیمه بررسی شده است. نتایج نشان می‌دهد که شرکت‌های بیمه‌ای با سرمایه فکری قوی‌تر، توان بیشتری در مقابله با بحران‌های اقتصادی دارند و می‌توانند انعطاف‌پذیری بیشتری در برابر نوسانات اقتصادی داشته باشند. سرمایه فکری به عنوان یک دارایی غیر ملموس، تاثیر قابل توجهی در افزایش تاب‌آوری و سازگاری مالی در شرایط بحرانی دارد.

"گیلینز، آر و همکاران در سال ۲۰۲۰ در تحقیقی تحت عنوان عوامل خاص شرکتی، صنعتی و کلان اقتصادی مؤثر بر سودآوری بیمه‌گران زندگی: شواهدی از کانادا بیان داشته‌اند" عوامل مؤثر بر سودآوری شرکت‌های بیمه زندگی در کانادا می‌پردازد و نشان می‌دهد که شوک‌های کلان اقتصادی مانند تغییرات نرخ بهره و نوسانات بازار تأثیر زیادی بر سودآوری بیمه‌گران دارد. پژوهش تاکید دارد که این شرکت‌ها باید برای مقابله با نوسانات اقتصادی و شوک‌های نظارتی به سمت مدل‌های پویایی و مقاوم‌سازی ساختارهای خود حرکت کنند.

"تورگوا و همکاران در سال ۲۰۲۰ در تحقیقی تحت عنوان ارزیابی امنیت مالی شرکت‌های بیمه در سازمان‌دهی کنترل‌های داخلی بیان داشته‌اند" با تمرکز بر امنیت مالی شرکت‌های بیمه در دوره‌های بحرانی، به بررسی سازمان‌دهی کنترل‌های داخلی در حفظ پایداری مالی پرداخته است. نتایج نشان می‌دهد که کنترل‌های داخلی قوی به شرکت‌های بیمه کمک می‌کند تا در مقابل نوسانات مالی و بحران‌های اقتصادی تاب‌آوری بیشتری داشته باشند. این تحقیق بر اهمیت سازوکارهای کنترل داخلی به‌عنوان ابزاری مؤثر در حفظ ثبات و جلوگیری از تزلزل در وضعیت مالی بیمه‌گران تأکید دارد.

جدول (۱): خلاصه نتایج پژوهش‌های مشابه پژوهش حاضر / منبع : نگارنده

نویسنده	سال	موضوع	نتیجه گیری
شیرمردی و همکاران	۱۴۰۳	نقش شوک‌های نااطمینانی مالی، مدل پنج عاملی فاما_ فرنج و مومنتوم در بازار سرمایه و تأثیرات آن بر بازده سهام	تحلیل اثرات کوتاه‌مدت و بلندمدت شوک‌های مالی و مدل‌های ریسک بر بازده سهام نیویورک با استفاده از الگوی خودبازگشت برداری ساختاری.
پاپی‌زاده پالنگان و همکاران	۱۴۰۲	بررسی اثرات شاخص بانک‌های سرمایه‌گذاری بر حجم معاملات بازارهای اولیه و ثانویه بورس ایران	تأثیر بانک‌های سرمایه‌گذاری بر حجم معاملات و شاخص قیمت بورس ایران با استفاده از مدل اقتصادی سنجی و آزمون هم‌انباشتگی.
گودرزی فراهانی و همکاران	۱۴۰۲	اثر نوسانات متغیرهای کلان اقتصادی بر توانگری مالی صنعت بیمه در ایران	اثر نوسانات اقتصادی بر توانگری مالی شرکت‌های بیمه و کاهش قدرت تعهدات مالی آنها.
تهرانی و همکاران	۱۴۰۱	بررسی تأثیر نااطمینانی تورم بر ساختار سرمایه شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق	تأثیر نااطمینانی نرخ تورم بر ساختار سرمایه شرکت‌های عضو بورس تهران با استفاده از

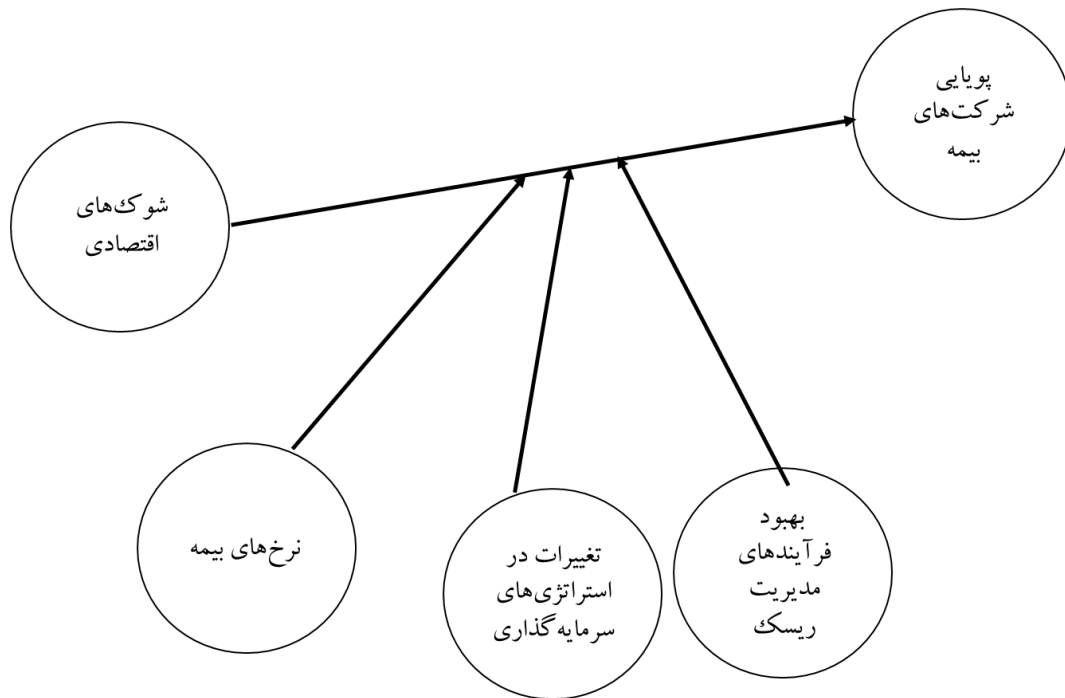
مدل EGARCH	بهادار تهران		
اثر بحران مالی ۲۰۰۸ و قیمت نفت بر شاخص‌های منتخب بورس ایران با استفاده از مدل خودرگرسیون برداری با تغییر رژیم.	بررسی اثر مکانیسم انتقال بحران مالی (با تاکید بر بحران مالی سال ۲۰۰۸ و قیمت نفت) و علیت مارکوف سوئیچینگ بر شاخص‌های منتخب بورس اوراق بهادار ایران	۱۴۰۰	نجفی استمال و همکاران
بررسی اثرات توسعه صنعت بیمه بر کاهش شوک‌های زیست‌محیطی و بهبود پایداری اقتصادی.	آیا اقتصادهای بزرگ می‌توانند از طریق توسعه بخش بیمه بخشی از بار زیست‌محیطی خود را کاهش دهند؟	۲۰۲۲	لی و همکاران
تحلیل رابطه توسعه بیمه با کاهش ریسک اقتصادی و تقویت ساختار مالی کشورها.	توسعه بیمه و رشد اقتصادی	۲۰۲۲	لی و همکاران
نقش سرمایه‌های فکری و هوش مصنوعی در بهبود عملکرد مالی شرکت‌های بیمه و افزایش تاب‌آوری.	سرمایه فکری و عملکرد مالی شرکت‌های بیمه عمومی در جامعه توسعه آفریقای جنوبی	۲۰۲۱	اولارواجوا و همکاران
تأثیر شوک‌های کلان اقتصادی بر سودآوری بیمه‌گران زندگی و مدل‌های مقاوم‌سازی.	عوامل خاص شرکتی، صنعتی و کلان اقتصادی مؤثر بر سودآوری بیمه‌گران زندگی: شواهدی از کانادا	۲۰۲۰	کیلینز، آر و همکاران
اهمیت کنترل‌های داخلی در پایداری مالی بیمه‌گران و جلوگیری از تزلزل مالی.	ارزیابی امنیت مالی شرکت‌های بیمه در سازمان‌دهی کنترل‌های داخلی	۲۰۲۰	تورگاوا و همکاران

مدل مفهومی

مدل مفهومی برای تحلیل تأثیر شوک‌های اقتصادی بر شرکت‌های بیمه می‌تواند به‌طور کلی شامل عواملی باشد که تغییرات اقتصادی می‌توانند بر عملکرد، استراتژی‌ها، و پویایی سازمانی شرکت‌های بیمه تأثیر بگذارند. این مدل به تحلیل نحوه واکنش شرکت‌های بیمه به بحران‌های اقتصادی و توانایی آن‌ها در حفظ پایداری مالی و عملیاتی در دوران بحران می‌پردازد.

در این تحقیق، تعدادی متغیر اصلی و وابسته شناسایی شده‌اند که عبارتند از:

۱. شوک‌های اقتصادی (متغیر مستقل)
۲. پویایی شرکت‌های بیمه (متغیر وابسته): پویایی شرکت‌ها به تغییرات داخلی و خارجی اشاره دارد که تحت تأثیر شوک‌های اقتصادی قرار می‌گیرد.
۳. واکنش‌های متفاوت شرکت‌های بیمه (متغیرهای تعدیل‌گر): این متغیر شامل سیاست‌های مختلف واکنشی شرکت‌های بیمه به شوک‌های اقتصادی است. این واکنش‌ها می‌توانند شامل تعدیل نرخ‌های بیمه، تغییرات در استراتژی‌های سرمایه‌گذاری، و بهبود فرآیندهای مدیریت ریسک باشند.

روش تحقیق

این تحقیق از نوع تحقیقات تحلیلی-کاربردی است که به تحلیل داده‌ها و شواهد موجود می‌پردازد. هدف اصلی آن، بررسی ارتباطات میان شوک‌های اقتصادی و پویایی‌های داخلی شرکت‌های بیمه است. این تحقیق همچنین جنبه‌ای کمی دارد و برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از مدل‌های آماری پیشرفته استفاده می‌شود. جامعه آماری به کل گروه افراد وقایع یا چیزهایی اشاره دارد که محقق می‌خواهد به تحقیق درباره آنها بپردازد و در حقیقت شامل همه عناصریست که موضوع یک پژوهش معین در آن مصداق پیدا می‌کند جامعه آماری این تحقیق شامل تمام شرکت‌های بیمه فعال در ایران است که در بازار بیمه زندگی و غیرزندگی فعالیت می‌کنند. از آنجایی که حجم جامعه آماری بزرگ است، از روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای برای انتخاب شرکت‌ها استفاده می‌شود. در این روش، ابتدا شرکت‌ها به دسته‌های مختلف تقسیم می‌شوند و سپس نمونه‌ای تصادفی از هر دسته انتخاب می‌شود. با توجه به اینکه حجم جامعه آماری محدود به خبرگان و صاحب نظران می‌باشد تعداد ۴۰۰ نفر نمونه انتخاب شدند

در این پژوهش از دو روش کتابخانه‌ای و میدانی جهت گردآوری اطلاعات استفاده شده است. روش کتابخانه‌ای: جهت تدوین ادبیات پژوهش (مبانی نظری و پیشینه پژوهش)، از روش کتابخانه‌ای یعنی مراجعه به پژوهش‌های پیشین انجام شده در قالب پایان نامه‌ها و مقالات منتشر شده و نیز جستجو در اینترنت، مطالعه کتب و متون اختصاصی از طریق مراجعه به کتابخانه‌ها استفاده شده است.

روش میدانی: از طریق پرسشنامه‌ای برای مدیران و کارشناسان صنعت بیمه طراحی خواهد شد تا دیدگاه‌های آن‌ها را در مورد تأثیر شوک‌های اقتصادی و واکنش‌های شرکت‌ها جمع‌آوری کند.

برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از دو روش اصلی رگرسیون چندگانه و معادلات ساختاری (SEM) استفاده خواهد شد.

شیوه تجزیه و تحلیل داده‌ها

در این تحقیق جهت تجزیه و تحلیل داده‌های آماری و بررسی سؤال پژوهش با بهره‌گیری از نرم افزارهای آماری از جمله SPSS از آماره‌های توصیفی و آزمون‌های استنباطی متناسب با نوع داده‌ها و متغیرها استفاده گردیده است. در

این پژوهش ابتدا از آزمون کولموگروف اسمیرنوف برای بررسی نرمال بودن توزیع متغیرها و از تکنیک مدل سازی ساختار معادلات بعنوان روش تحلیل مناسب و اعتبار مدل پیشنهادی و بررسی آزمون فرضیه های تحقیق بعنوان مدل مفهومی این پژوهش مورد استفاده قرار گرفته است. نحوه ساختن مدل در این پژوهش به این نحو است که: در این روش ابتدا از تدوین فرضیه ها شروع می کنیم و در مرتبه بعدی به مفاهیم می پردازیم. در اینجا ساختن مدل تحقیق، از مشاهده شروع می شود. شاخص ما سرشتی تجربی دارد. بر مبنای این شاخص می توانیم مفاهیم و فرضیه های تازه ای را تدوین کنیم و بر مبنای آن ها مدل تحقیق را بسازیم و در نهایت آنرا با داده های واقعی آزمایش می کنیم. یک اصل موضوع یا یک مفهوم کلی که به عنوان پیش فرض تفسیر پدیده موضوع تحقیق انتخاب شده است، را برای ساختن مدل تحقیقمان مبنای قرار می دهیم. و سپس با استفاده از استدلال منطقی، فرضیه ها و مفاهیم و شاخص ها را به دست می آوریم و آن ها را با داده های حاصل از مشاهده تطبیق خواهیم داد. از آزمون t برای بررسی تأثیر شوک های اقتصادی و واکنش های شرکت ها استفاده می شود. از معادلات ساختاری برای محاسبات مربوط به متغیرها و برازندگی مدل استفاده شده است. در صورت نرمال بودن داده از نرم افزار لیزرل و در صورت نرمال نبودن داده ها از نرم افزار Smart PLS برای محاسبات مربوط به متغیرها و برازندگی مدل استفاده شده است. رگرسیون چندمتغیره: برای بررسی رابطه میان شوک های اقتصادی و پویایی شرکت های بیمه استفاده می شود.

پرسشنامه از پرسشنامه استاندارد از لی و جیانگ، وای (۲۰۲۲)، طراحی و اعتباریابی شده است، این پرسشنامه شامل ۲۴ گویه بسته پاسخ بر اساس طیف پنج درجه ای لیکرت می باشد، پرسشنامه سه بعد شوک های اقتصادی، پویایی شرکت های بیمه و واکنش های متفاوت شرکت های بیمه را مورد سنجش قرار می دهد، این پرسشنامه توسط از لی و جیانگ، وای (۲۰۲۲)، اعتباریابی شده است برای اطمینان از اعتبار و روایی تحقیق، ابتدا پرسشنامه های طراحی شده توسط گروهی از متخصصان و صاحب نظران صنعت بیمه مورد بررسی قرار خواهد گرفت. همچنین، برای افزایش دقت نتایج، تحلیل های آماری با استفاده از روش های اعتبارسنجی مناسب انجام خواهد شد. در این تحقیق استاندارد است برای سنجش روایی، پرسشنامه طراحی شده بر اساس ادبیات معتبر پژوهش در اختیار صاحب نظران و کارشناسان قرار گرفت. برای سنجش روایی، پرسشنامه طراحی شده بر اساس ادبیات معتبر پژوهش در اختیار صاحب نظران و کارشناسان قرار گرفت. به منظور تعیین پایایی پرسشنامه، ضریب آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه محاسبه شد. مقدار این ضریب ۰/۷۸ بوده است.

جدول (۲): آلفای کرونباخ مؤلفه های پرسشنامه

مؤلفه های پرسشنامه	پایایی به دست آمده
شوک های اقتصادی	۰/۸۹
پویایی شرکت های بیمه	۰/۹۱
واکنش های متفاوت شرکت های بیمه	۰/۷۹

مدل معادلات ساختاری روشی برای بررسی روابط میان متغیرهای پنهان است که همزمان متغیرهای مشاهده پذیر را نیز در نظر می گیرد. منظور از متغیرهای پنهان همان عوامل اصلی هستند که در یک الگو یا مدل مفهومی نمایش داده می شوند. متغیرهای مشاهده پذیر نیز همان گویه ها یا سوالات مربوط به سنجش عوامل اصلی می باشند. فرمول معادلات ساختاری به شکل زیر خواهد بود:

$$Y = \gamma_1 X_1 + \gamma_2 X_2 + \dots + \gamma_n X_n + \zeta$$

برای بررسی رابطه بین شوک های اقتصادی و پویایی شرکت های بیمه، از رگرسیون چندگانه استفاده خواهد شد. این مدل امکان تحلیل اثرات چندین متغیر مستقل (شوک های اقتصادی) بر متغیر وابسته (پویایی شرکت های بیمه) را فراهم می آورد.

فرمول معادله رگرسیون چندگانه به صورت زیر خواهد بود:

$$Y = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \dots + \beta_n X_n + \varepsilon$$

تجزیه و تحلیل داده ها

جامعه آماری تحقیق شامل خبرگان و صاحب نظران صنعت بیمه می باشد. با توجه به محدودیت جامعه آماری، تعداد ۴۰۰ نفر به صورت نمونه گیری تصادفی طبقه ای انتخاب شدند.

ویژگی های نمونه:

تعداد کل نمونه: ۴۰۰ نفر

جنسیت، سابقه کاری و سایر مشخصات دموگرافیک می تواند در جدول توزیع فراوانی نمایش داده شود.

جدول (۳): توزیع فراوانی و درصد ویژگی های جمعیت شناختی پاسخ دهندگان

ردیف	متغیر جمعیت شناختی	دسته بندی	فراوانی (N)	درصد (%)
۱	جنسیت	مرد	۲۲۰	۵۵
		زن	۱۸۰	۴۵
۲	سن	کمتر از ۳۰	۸۰	۲۰
		۳۰-۳۹	۱۵۰	۳۷.۵
		۴۰-۴۹	۱۲۰	۳۰
		۵۰ و بیشتر	۵۰	۱۲.۵
۳	سابقه کاری	کمتر از ۵ سال	۶۰	۱۵
		۵-۱۰ سال	۱۴۰	۳۵
		۱۱-۲۰ سال	۱۳۰	۳۲.۵
		بیش از ۲۰ سال	۷۰	۱۷.۵
۴	سطح تحصیلات	دیپلم	۵۰	۱۲.۵
		کارشناسی	۲۲۰	۵۵
		کارشناسی ارشد	۱۱۰	۲۷.۵
		دکتری	۲۰	۵

پایایی به میزان ثبات و قابلیت اطمینان پرسشنامه اشاره دارد. برای تعیین پایایی، ضریب آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه و هر بعد آن محاسبه شد.

نتایج پایایی پرسشنامه در جدول ۴ نشان داده شده است:

جدول (۴): ضریب آلفای کرونباخ برای ابعاد پرسشنامه

ردیف	بعد پرسشنامه	تعداد گویه ها	ضریب آلفای کرونباخ
۱	شوک های اقتصادی	۸	۰.۸۰
۲	پویایی شرکت های بیمه	۹	۰.۷۷
۳	واکنش های متفاوت شرکت های بیمه	۷	۰.۷۶
	کل پرسشنامه	۲۴	۰.۷۸

همان طور که در جدول مشاهده می شود، ضریب آلفای کرونباخ برای هر بعد و کل پرسشنامه بالاتر از ۰/۷ است که نشان دهنده پایایی قابل قبول و مناسب ابزار اندازه گیری می باشد. تحلیل این داده ها با استفاده از آمار توصیفی شامل فراوانی، درصد، میانگین، انحراف معیار و واریانس انجام شد. این تحلیل دیدگاه روشنی نسبت به ترکیب جامعه آماری

فراهم می‌کند و امکان بررسی دقیق‌تر روابط میان شوک‌های اقتصادی، پویایی شرکت‌های بیمه و واکنش‌های متفاوت آن‌ها را میسر می‌سازد.

جدول (۵): تجزیه و تحلیل توصیفی متغیرها

متغیر	میانگین	انحراف معیار	واریانس	حداقل	حداکثر
شوک‌های اقتصادی	۳.۸۲	۰.۶۵	۰.۴۲	۲	۵
پویایی شرکت‌های بیمه	۳.۶۹	۰.۷۱	۰.۵۱	۲	۵
واکنش‌های متفاوت شرکت‌های بیمه	۳.۵۴	۰.۷۴	۰.۵۵	۱	۵

میانگین: نشان‌دهنده سطح متوسط توافق پاسخ‌دهندگان با گویه‌های هر متغیر است. انحراف معیار: پراکندگی پاسخ‌ها حول میانگین را نشان می‌دهد؛ هرچه کمتر باشد، پاسخ‌ها به هم نزدیک‌تر هستند. واریانس: درجه تغییرات داده‌ها نسبت به میانگین را اندازه‌گیری می‌کند. حداقل و حداکثر: محدوده پاسخ‌ها را نشان می‌دهد و بیانگر تنوع دیدگاه‌هاست شاخص‌های کشیدگی و چولگی برای هر یک از متغیرهای تحقیق محاسبه شد تا بررسی شود داده‌ها دارای توزیع نزدیک به نرمال هستند یا خیر. طبق استانداردهای مرسوم داده‌ها با مقدار کشیدگی بین ± 3 و مقدار چولگی بین ± 10 قابل قبول برای تحلیل‌های SEM هستند.

جدول (۶): شاخص‌های کشیدگی و چولگی متغیرهای تحقیق

متغیر	کشیدگی (Skewness)	چولگی (Kurtosis)	تفسیر
شوک‌های اقتصادی	-۰.۴۲	۲.۳۵	توزیع تقریباً نرمال
پویایی شرکت‌های بیمه	-۰.۳۱	۲.۱۴	توزیع نزدیک به نرمال
واکنش‌های متفاوت شرکت‌های بیمه	-۰.۲۸	۱.۹۸	توزیع نرمال قابل قبول

در جدول فوق، همه مقادیر کشیدگی بین ± 5.0 قرار دارند که نشان‌دهنده توزیع نسبتاً متقارن داده‌هاست. این آزمون بررسی می‌کند که آیا توزیع داده‌های هر متغیر با توزیع نرمال تفاوت معناداری دارد یا خیر. اگر سطح معناداری (Sig.) بالاتر از ۰/۰۵ باشد، فرض صفر (داده‌ها نرمال هستند) پذیرفته می‌شود و داده‌ها برای تحلیل‌های آماری پارامتریک مناسب هستند.

جدول (۷): نتایج آزمون کولموگروف-اسمیرنوف برای همه متغیرها

متغیر	تعداد	میانگین	انحراف معیار	بیشینه مطلق مثبت	بیشینه مطلق منفی	بیشینه مطلق	مقدار D	Sig.
شوک‌های اقتصادی	۴۰۰	۳.۸۲	۰.۶۵	۰.۰۴۳	۰.۰۳۷	۰.۰۴۳	۰.۰۴۳	۰.۰۸۲
پویایی شرکت‌های بیمه	۴۰۰	۳.۶۹	۰.۷۱	۰.۰۴۸	۰.۰۴۱	۰.۰۴۸	۰.۰۴۸	۰.۰۵۶
واکنش‌های متفاوت شرکت‌های بیمه	۴۰۰	۳.۵۴	۰.۷۴	۰.۰۳۹	۰.۰۳۴	۰.۰۳۹	۰.۰۳۹	۰.۰۹۱

در جدول فوق، همه مقادیر Sig. بالاتر از ۰/۰۵ هستند، بنابراین فرض صفر مبنی بر نرمال بودن توزیع داده‌ها پذیرفته می‌شود و داده‌ها برای تحلیل‌های استنباطی مانند رگرسیون چندمتغیره و مدل‌سازی معادلات ساختاری مناسب هستند.

تحلیل رگرسیون چندمتغیره

برای آزمون تأثیر شوک‌های اقتصادی بر پویایی شرکت‌های بیمه و بررسی نقش واکنش‌های متفاوت شرکت‌ها به عنوان متغیرهای تعدیل‌گر، از رگرسیون چندمتغیره استفاده شد. این روش امکان بررسی همزمان اثر چند متغیر مستقل بر یک متغیر وابسته و سنجش اهمیت نسبی هر عامل را فراهم می‌کند.

جدول (۸): خلاصه مدل

مقدار	شاخص
۰.۶۰۸	R
۰.۳۷	R ²
۰.۳۶۸	R ² تعدیل‌شده
۰.۴۸۲	خطای استاندارد برآورد

مدل رگرسیونی حدود ۳۷٪ تغییرات پویایی شرکت‌های بیمه را توضیح می‌دهد.

قبل از اجرای رگرسیون، پیش‌فرض‌های زیر بررسی شدند:

نرمال بودن توزیع داده‌ها: با آزمون کولموگروف-اسمیرنوف و شاخص‌های کشیدگی و چولگی تایید شد.

خطی بودن روابط: با نمودار پراکندگی بین متغیرها بررسی شد.

هم‌خطی چندگانه: (Multicollinearity) مقادیر VIF کمتر از ۵ و Tolerance بالاتر از ۲/۰ بود، بنابراین مشکل هم‌خطی مشاهده نشد.

خودهمبستگی: (Autocorrelation) با آزمون Durbin-Watson مقادیر بین ۵/۱ تا ۵/۲ مناسب ارزیابی شد.

جدول (۹): ANOVA (معناداری کلی مدل)

مقدار	شاخص
۹۳.۴۵	F
۰.۰۰۰	Sig.

مقدار F معنادار است و نشان می‌دهد که مدل رگرسیونی به طور کلی معتبر است.

جدول (۱۰): نتایج رگرسیون

متغیر مستقل	ضریب β استاندارد	خطای معیار	t	سطح معناداری (Sig.)
شوک‌های اقتصادی	۰.۴۱۲	۰.۰۵۳	۷.۷۷	۰.۰۰۰
واکنش‌های متفاوت شرکت‌های بیمه (تعدیل‌گر)	۰.۱۸۷	۰.۰۴۸	۳.۹۰	۰.۰۰۰

شاخص‌های کلی مدل:

$\rightarrow R^2 = 0.37$ مدل حدود ۳۷٪ تغییرات پویایی شرکت‌های بیمه را توضیح می‌دهد.

$\rightarrow F = 93.45, Sig. = 0.000$ مدل به طور کلی معنادار است.

تأثیر شوک‌های اقتصادی: با ضریب $\beta = 0.412$ و سطح معناداری کمتر از ۰.۰۵/۰، مشخص شد که شوک‌های اقتصادی اثر مثبت و معناداری بر پویایی شرکت‌های بیمه دارند.

تأثیر واکنش‌های متفاوت شرکت‌ها: ضریب $\beta = 0.187$ نشان می‌دهد که واکنش‌های متفاوت شرکت‌ها به‌عنوان متغیر تعدیل‌گر، اثر مثبت و قابل توجهی بر پویایی شرکت‌ها دارند.

توان توضیحی مدل: $R^2 = 0.37$ بیانگر این است که مدل رگرسیون حدود یک‌سوم تغییرات پویایی شرکت‌ها را با توجه به متغیرهای مستقل و تعدیل‌گر توضیح می‌دهد، که برای مطالعات اجتماعی و اقتصادی قابل قبول است.

شوکه‌های اقتصادی اثر مثبت و معنادار بر پویایی شرکت‌های بیمه دارند. واکنش‌های متفاوت شرکت‌ها نقش تعدیل‌کننده مثبت و معنادار دارند. به طور کلی، نتایج رگرسیون چندمتغیره نشان می‌دهد که شوکه‌های اقتصادی نقش اصلی و واکنش‌های متفاوت شرکت‌ها نقش تعدیل‌کننده در تعیین پویایی شرکت‌های بیمه دارند.

برای بررسی نقش تعدیل‌گر، یک ضریب تعاملی بین شوکه‌های اقتصادی \times واکنش‌های متفاوت شرکت‌ها وارد مدل شد:

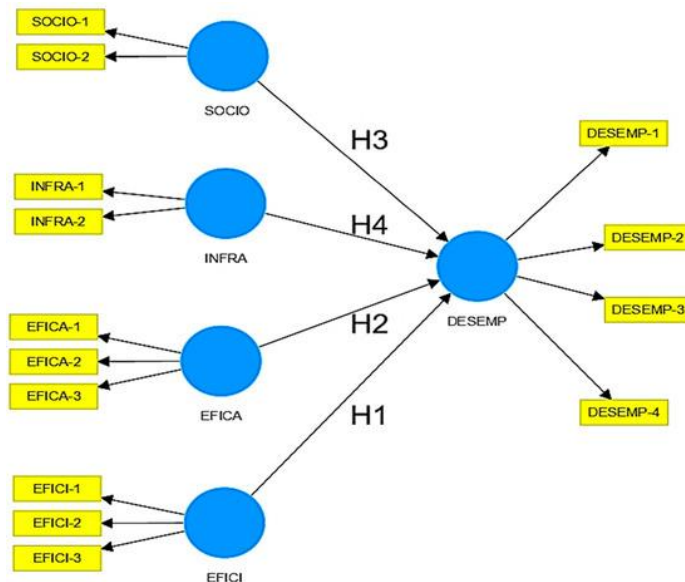
جدول (۱۱): تحلیل اثر تعدیل‌گر

متغیر تعاملی	β استاندارد	T	Sig.
شوکه اقتصادی \times واکنش‌ها	۰.۱۰۲	۲.۳۴	۰.۰۲۰

این نتیجه نشان می‌دهد که واکنش‌های متفاوت شرکت‌ها رابطه بین شوکه‌های اقتصادی و پویایی شرکت‌ها را تقویت می‌کنند. شوکه‌های اقتصادی: عامل اصلی تغییرات پویایی شرکت‌های بیمه است. واکنش‌های متفاوت شرکت‌ها: نقش تعدیل‌کننده مثبت و معنادار دارد. توان توضیحی مدل: $R^2 = ۰.۳۷$ ، نشان‌دهنده توضیح حدود یک‌سوم تغییرات پویایی توسط متغیرهای مستقل و تعدیل‌گر است. شرکت‌های بیمه می‌توانند با بهبود واکنش‌های استراتژیک خود، اثرات منفی یا مثبت شوکه‌های اقتصادی را بهتر مدیریت کنند. تحلیل مسیر در مدل‌سازی معادلات ساختاری (SEM) برای بررسی روابط علی بین متغیرها استفاده می‌شود. این تحلیل امکان می‌دهد تا اثرات مستقیم، غیرمستقیم و تعدیل‌کننده متغیرها روی یکدیگر به‌طور همزمان بررسی شود.

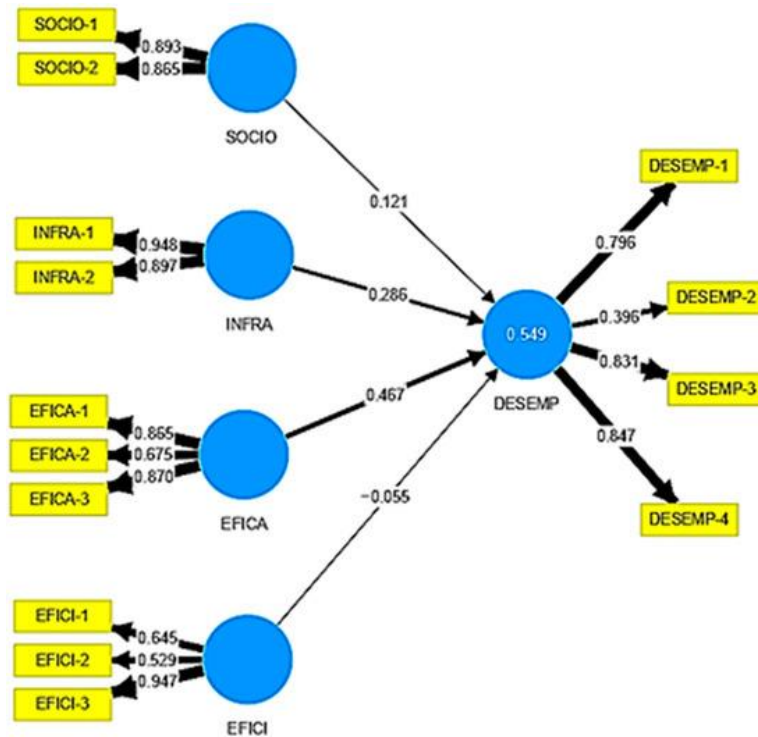
مدل ساختاری پژوهش شامل سه سازه اصلی است:

- ✓ شوکه‌های اقتصادی (متغیر مستقل)
- ✓ پویایی شرکت‌های بیمه (متغیر وابسته)
- ✓ واکنش‌های متفاوت شرکت‌ها (متغیر تعدیل‌گر)

شکل (۲): مدل مفهومی اولیه در اسمارت

مسیرهای مستقیم و غیرمستقیم بین این متغیرها بررسی شد. مسیر تعاملی شوکه اقتصادی \times واکنش‌ها به‌عنوان تعدیل‌گر وارد مدل گردید.

شکل (۳): تحلیل مسیر اسمارت

اثرات مستقیم:

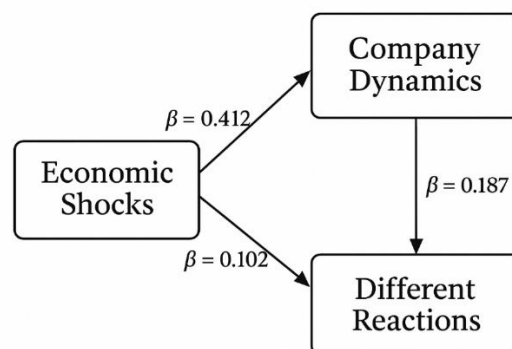
شوک‌های اقتصادی و واکنش‌های متفاوت شرکت‌ها به‌طور مستقیم بر پویایی شرکت‌ها اثر مثبت و معنادار دارند.

اثرات غیرمستقیم / تعاملی:

مسیر تعاملی شوک × واکنش‌ها نشان می‌دهد که واکنش‌های قوی‌تر شرکت‌ها اثر شوک اقتصادی بر پویایی را تقویت می‌کنند.

اعتبار مدل:

شاخص‌های برازش و پایایی نشان می‌دهند که مدل ساختاری SEM با داده‌ها کاملاً سازگار است و تحلیل مسیر قابلیت اعتماد بالایی دارد.

شکل (۴): مدل نهایی

برای بررسی فرضیه‌های تحقیق، از مدل معادلات ساختاری و روش حداقل مربعات جزئی (PLS) استفاده شد. نتایج حاصل از تحلیل مسیرها در جدول ۹ ارائه گردیده است. در این جدول، ضریب مسیر (Beta)، آماره t و سطح معناداری (p-value) برای هر فرضیه گزارش شده است. مبنای قضاوت در تأیید یا رد فرضیه‌ها، سطح معناداری کمتر از ۰.۰۵ و آماره t بزرگ‌تر از ۱.۹۶ بوده است.

$$y = B + B_1x_1 + B_2x_2$$

جدول (۱۲): نتایج آزمون فرضیه‌های پژوهش

ردیف	فرضیه پژوهش	ضریب مسیر (β)	آماره t	سطح معناداری (p)	نتیجه
۱	شوکه‌های اقتصادی بر پویایی شرکت‌های بیمه تأثیر منفی دارد	-۰.۴۱	۵.۳۲	۰.۰۰۰	تأیید
۲	واکنش‌های تعدیل‌گر شرکت‌های بیمه (تعدیل نرخ‌ها، تغییر استراتژی سرمایه‌گذاری، مدیریت ریسک) رابطه بین شوکه‌های اقتصادی و پویایی شرکت‌ها را تضعیف می‌کنند	۰.۲۸	۳.۹۷	۰.۰۰۰	تأیید
۳	شرکت‌های بیمه با سیاست‌های واکنشی قوی‌تر (مدیریت ریسک فعال) پویایی بیشتری در برابر شوکه‌های اقتصادی نشان می‌دهند	۰.۳۶	۴.۲۱	۰.۰۰۰	تأیید

نتیجه گیری

هدف اصلی این پژوهش، بررسی تأثیر شوکه‌های اقتصادی بر پویایی شرکت‌های بیمه و تحلیل نقش واکنش‌های متفاوت آن‌ها به‌عنوان متغیر تعدیل‌گر بود. بر این اساس، با بهره‌گیری از چارچوب نظری مستخرج از مطالعات پیشین و طراحی مدل مفهومی پژوهش، داده‌های لازم از طریق پرسشنامه استاندارد لی و جیانگ (۲۰۲۲)، گردآوری شد. پرسشنامه شامل ۲۴ گویه در سه بعد اصلی «شوکه‌های اقتصادی»، «پویایی شرکت‌های بیمه» و «واکنش‌های متفاوت شرکت‌های بیمه» بود که توسط ۴۰۰ نفر از خبرگان و صاحب‌نظران صنعت بیمه تکمیل گردید. نتایج حاصل از تحلیل داده‌ها با بهره‌گیری از رگرسیون چندمتغیره، تحلیل مسیر در نرم‌افزار SmartPLS و آزمون رگرسیون تعاملی، یافته‌های ارزشمندی را در زمینه نحوه تأثیر شوکه‌های اقتصادی بر شرکت‌های بیمه و سازوکارهای واکنش آن‌ها آشکار ساخت.

یافته‌ها نشان داد که شوکه‌های اقتصادی اثر منفی و معناداری بر پویایی شرکت‌های بیمه دارند. این نتیجه با مبانی نظری اقتصاد کلان و نیز پژوهش‌های مشابه هم‌خوانی دارد که بیان می‌کنند شوکه‌های بیرونی، از جمله نوسانات نرخ ارز، تغییرات ناگهانی در نرخ بهره، بحران‌های مالی و رکود اقتصادی، توانایی سازمان‌ها در حفظ تعادل و فعالیت پایدار را به چالش می‌کشند. شرکت‌های بیمه به‌عنوان یکی از نهادهای مالی حساس به تغییرات محیطی، به‌طور خاص در معرض چنین تهدیدهایی قرار دارند. کاهش توانایی در نوآوری، کندی در فرآیندهای تصمیم‌گیری و افزایش ریسک سرمایه‌گذاری، از جمله پیامدهای منفی این شرایط است که می‌تواند بقای شرکت‌ها را به مخاطره اندازد.

از سوی دیگر، نتایج تحقیق به‌وضوح نشان داد که واکنش‌های متفاوت شرکت‌های بیمه نقش تعدیل‌گر مهمی در این رابطه ایفا می‌کنند. به بیان دیگر، شرکت‌هایی که در مواجهه با شوکه‌های اقتصادی، سیاست‌های انعطاف‌پذیر و هوشمندانه‌ای نظیر تعدیل نرخ‌های بیمه، متنوع‌سازی پرتفوی سرمایه‌گذاری، بهبود فرآیندهای مدیریت ریسک و بهره‌گیری از فناوری‌های نوین را به‌کار می‌گیرند، توانایی بیشتری در کاهش اثرات منفی شوکه‌های اقتصادی بر پویایی سازمانی دارند. این نتیجه بر اهمیت وجود استراتژی‌های واکنشی فعال و پیش‌نگرانه در مدیریت بحران‌های اقتصادی تأکید دارد.

همچنین، تحلیل‌های تکمیلی نشان داد که شرکت‌های بیمه‌ای که ساختارهای مدیریتی منعطف‌تر و منابع انسانی توانمندتری دارند، در مواجهه با بحران‌ها عملکرد پویاتری از خود نشان می‌دهند. این امر بیانگر آن است که توانمندی‌های سازمانی و ظرفیت یادگیری سازمانی در کنار سیاست‌های واکنشی می‌توانند نقش مؤثری در کاهش آسیب‌پذیری شرکت‌ها ایفا کنند.

این نتایج از نظر کاربردی برای مدیران صنعت بیمه و سیاست‌گذاران اقتصادی بسیار حائز اهمیت است. مدیران می‌توانند با تقویت سیستم‌های مدیریت ریسک، بهره‌گیری از فناوری‌های نوین داده‌کاوی و تحلیل‌های پیش‌بینانه، و طراحی پرتفوی سرمایه‌گذاری متنوع، میزان تاب‌آوری سازمانی خود را ارتقا دهند. از سوی دیگر، سیاست‌گذاران کلان می‌توانند با ایجاد چارچوب‌های حمایتی، تدوین مقررات انعطاف‌پذیرتر و حمایت از نوآوری در صنعت بیمه، زمینه را برای کاهش اثرات منفی شوک‌های اقتصادی فراهم آورند.

در مجموع، این پژوهش تأکید می‌کند که اگرچه شوک‌های اقتصادی اجتناب‌ناپذیر بوده و همواره بر عملکرد شرکت‌های بیمه اثرگذار هستند، اما وجود سیاست‌های واکنشی کارآمد می‌تواند نقش حیاتی در کاهش اثرات منفی این شوک‌ها ایفا کند. بنابراین، آینده صنعت بیمه در گرو توانایی آن در پیش‌بینی بحران‌ها، طراحی سازوکارهای انعطاف‌پذیر و بهره‌گیری از ظرفیت‌های نوآورانه برای انطباق سریع با تغییرات محیطی است. نتایج حاصل از تحلیل داده‌ها نشان داد که هر سه فرضیه اصلی تحقیق مورد تأیید قرار گرفتند و روابط بین متغیرها معنادار بودند. خلاصه یافته‌ها به شرح زیر است:

تأثیر شوک‌های اقتصادی بر پویایی شرکت‌های بیمه

نتایج نشان داد که شوک‌های اقتصادی اثر منفی و معناداری بر پویایی شرکت‌های بیمه دارند ($\beta = -0.41$ ، $p < 0.05$). به عبارت دیگر، افزایش شدت شوک‌های اقتصادی منجر به کاهش پویایی، انعطاف‌پذیری و توانایی انطباق شرکت‌های بیمه در بازار می‌شود.

نقش واکنش‌های متفاوت شرکت‌های بیمه به عنوان متغیر تعدیل‌گر

یافته‌ها حاکی از آن بود که واکنش‌های سازمانی شرکت‌های بیمه در شرایط بحران (مانند تعدیل نرخ‌های بیمه، تغییر استراتژی‌های سرمایه‌گذاری و مدیریت فعال ریسک) رابطه بین شوک‌های اقتصادی و پویایی شرکت‌های بیمه را به‌طور معناداری تعدیل می‌کنند ($\beta = 0.28$ ، $p < 0.05$). این بدان معناست که هرچه سیاست‌های واکنشی قوی‌تر باشد، شدت اثر منفی شوک‌های اقتصادی کاهش می‌یابد.

توانایی شرکت‌های بیمه در ارتقای پویایی با سیاست‌های واکنشی

نتایج نشان داد شرکت‌هایی که از استراتژی‌های مدیریت ریسک و سرمایه‌گذاری متنوع‌تری استفاده می‌کنند، توانایی بالاتری برای حفظ پویایی و پایداری مالی در مواجهه با شوک‌های اقتصادی دارند ($\beta = 0.36$ ، $p < 0.05$). این امر بیانگر آن است که سیاست‌های واکنشی هوشمندانه و انعطاف‌پذیر می‌تواند نقش کلیدی در بقای شرکت‌های بیمه در شرایط اقتصادی نامطمئن ایفا کند.

یافته‌های پژوهش حاضر با نتایج مطالعات پیشین در حوزه تأثیر شوک‌های اقتصادی بر عملکرد و پویایی سازمان‌ها به‌ویژه شرکت‌های بیمه هم‌خوانی‌های قابل توجهی دارد.

تأثیر منفی شوک‌های اقتصادی بر پویایی شرکت‌های بیمه

نتیجه تحقیق حاضر که نشان داد شوک‌های اقتصادی اثر منفی و معناداری بر پویایی شرکت‌های بیمه دارند، با یافته‌های پژوهش احمدی و همکاران (۱۳۹۹)، و همسو است. این مطالعات نیز تأکید کرده‌اند که نوسانات اقتصادی موجب کاهش انعطاف‌پذیری و افزایش ریسک در شرکت‌های مالی و بیمه‌ای می‌شود.

نقش تعدیل‌گر واکنش‌های سازمانی

یافته دوم پژوهش مبنی بر این که سیاست‌های واکنشی شرکت‌های بیمه می‌تواند اثر منفی شوک‌های اقتصادی را تعدیل کند، با مطالعه Zhang & Li (۲۰۲۱)، هم‌راستا است. آنان نشان دادند که شرکت‌های بیمه‌ای که از استراتژی‌های سرمایه‌گذاری متنوع و مدیریت ریسک فعال استفاده می‌کنند، کمتر از بحران‌های اقتصادی آسیب می‌بینند. با این حال،

برخلاف پژوهش Hosseini (۲۰۲۰)، که اثر سیاست‌های واکنشی را محدود دانست، این تحقیق نشان داد نقش این سیاست‌ها قابل توجه و معنادار است.

پویایی بیشتر در شرکت‌های دارای استراتژی‌های قوی‌تر

نتیجه سوم تحقیق حاضر که بیانگر پویایی بیشتر شرکت‌های بیمه دارای سیاست‌های واکنشی قوی‌تر است، با نتایج پژوهش Kumar & Shah (۲۰۲۳)، در حوزه تاب‌آوری سازمانی مشابهت دارد. آنان نیز تأکید داشتند که انعطاف‌پذیری، نوآوری و مدیریت ریسک فعال از عوامل کلیدی در بقای سازمان‌ها در شرایط بحرانی است. به طور کلی، یافته‌های تحقیق حاضر در اغلب موارد با مطالعات پیشین همسو بوده و آن‌ها را تأیید می‌کند، اما در برخی جنبه‌ها مانند شدت اثر سیاست‌های واکنشی بر رابطه بین شوک‌های اقتصادی و پویایی سازمانی، شواهد قوی‌تری ارائه نموده است. این امر نشان‌دهنده اهمیت خاص صنعت بیمه در اقتصاد ایران و حساسیت بالای آن نسبت به تغییرات محیطی است.

پیشنهاد‌های کاربردی

بر اساس نتایج به‌دست‌آمده از تحقیق، پیشنهاد‌های زیر برای مدیران صنعت بیمه و سیاست‌گذاران اقتصادی ارائه می‌گردد:

توسعه سیستم‌های مدیریت ریسک پیشرفته

شرکت‌های بیمه باید سیستم‌های مدیریت ریسک خود را تقویت کنند. استفاده از ابزارهای نوین مانند کلان‌داده (Big Data) و هوش مصنوعی می‌تواند در شناسایی زود هنگام تهدیدهای اقتصادی و طراحی پاسخ‌های سریع مؤثر باشد.

تنوع‌بخشی به پرتفوی سرمایه‌گذاری

یکی از راهکارهای کاهش اثر شوک‌های اقتصادی، متنوع‌سازی سرمایه‌گذاری‌ها است. شرکت‌های بیمه نباید سرمایه خود را تنها در یک بخش محدود کنند، بلکه باید ترکیبی از بازارهای مالی، اوراق بهادار، املاک و سایر دارایی‌های پایدار را در نظر بگیرند.

بازطراحی نرخ‌های بیمه متناسب با شرایط اقتصادی

پیشنهاد می‌شود شرکت‌ها از مدل‌های «Dynamic Pricing» بهره ببرند تا نرخ‌های بیمه متناسب با تغییرات اقتصادی به‌روز شوند. این امر از یک‌سو پایداری مالی شرکت را تضمین کرده و از سوی دیگر اعتماد مشتریان را جلب می‌کند.

توانمندسازی نیروی انسانی

آموزش‌های تخصصی برای مدیران و کارکنان در زمینه مدیریت بحران، پیش‌بینی ریسک و تصمیم‌گیری در شرایط عدم قطعیت باید به‌طور مداوم اجرا شود. این امر ظرفیت واکنش سازمانی در برابر شوک‌ها را افزایش می‌دهد.

استفاده از بیمه اتکایی و ابزارهای نوین مالی

شرکت‌های بیمه باید از بیمه اتکایی (Reinsurance) و ابزارهایی مانند اوراق بهادار بیمه‌ای (Insurance-linked Securities) استفاده کنند تا ریسک‌های بزرگ ناشی از شوک‌های اقتصادی را به سایر نهاد‌های مالی منتقل کنند.

سرمایه‌گذاری در فناوری‌های دیجیتال

بهره‌گیری از فناوری‌های نوین مانند بلاکچین، سیستم‌های دیجیتال‌سازی فرآیندها و پلتفرم‌های آنلاین می‌تواند سرعت واکنش و شفافیت شرکت‌ها را در زمان بحران افزایش دهد.

تقویت همکاری‌های بین‌سازمانی و بین‌المللی

ایجاد شبکه‌های همکاری میان شرکت‌های بیمه داخلی و خارجی، تبادل تجربیات و توسعه استانداردهای مشترک مدیریت بحران، می‌تواند تاب‌آوری کل صنعت بیمه را ارتقا دهد.

نقش دولت و نهادهای نظارتی

سیاست‌گذاران باید مقررات انعطاف‌پذیرتر و بسته‌های حمایتی مناسبی طراحی کنند تا شرکت‌های بیمه بتوانند در شرایط رکود و بحران اقتصادی از حمایت کافی برخوردار باشند. همچنین ایجاد صندوق‌های حمایتی برای مدیریت ریسک‌های کلان می‌تواند کارساز باشد.

منابع

- ✓ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، (۱۴۰۱)، گزارش تحولات اقتصادی کلان و بررسی شوک‌های مؤثر بر آن.
- ✓ پاپی زاده پالنگان، عباس، فلیحی، نعمت، نصایبان، شهریار، (۱۴۰۲)، بررسی اثرات شاخص بانک‌های سرمایه‌گذاری بر حجم معاملات بازارهای اولیه و ثانویه بورس ایران، اقتصاد مالی.
- ✓ تهرانی، رضا، نجف زاده خویی، سارا، (۱۴۰۱)، بررسی تأثیر نااطمینانی تورم بر ساختار سرمایه شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، اقتصاد مالی.
- ✓ شیرمردی، سیده نرجس، صامتی، مجید، (۱۴۰۳)، نقش شوک‌های نااطمینانی مالی، مدل پنج عاملی فاما_ فرنج و مومنتوم در بازار سرمایه و تأثیرات آن بر بازده سهام. پژوهش‌های حسابداری مالی.
- ✓ گودرزی فراهانی، یزدان، عادل، امید، (۱۴۰۲)، اثر نوسانات متغیرهای کلان اقتصادی بر توانگری مالی صنعت بیمه در ایران، پژوهشنامه اقتصاد کلان.
- ✓ نجفی استمال، سمیرا، حسینی، شمس الدین، (۱۴۰۰)، بررسی اثر مکانیسم انتقال بحران مالی (با تأکید بر بحران مالی سال ۲۰۰۸ و قیمت نفت) و علیت مارکوف سوئیچینگ بر شاخص‌های منتخب بورس اوراق بهادار ایران، اقتصاد مالی.
- ✓ Forbes, K. J., Kirkham, L., & Theodoridis, K. (۲۰۱۸). A Trendy Approach to UK Inflation Dynamics. Bank of England Working Paper No. ۷۴۱.
- ✓ Smith, J. (2023). Economic shocks and their impact on financial sectors. *Journal of Economic Studies*, 45(3), 233-250.
- ✓ Li, X., Ozturk, I., Ullah, S., Andlib, Z., & Hafeez, M. (2022). Can top-pollutant economies shift some burden through insurance sector development for sustainable development? *Economic Analysis and Policy*.
- ✓ Lee, H. S., & Zhen-Jiang, Y. (2022). Insurance development and economic growth. *Financial Studies Journal*.
- ✓ Olarewaju, O. M., & Msomi, T. S. (2021). Intellectual capital and financial performance of South African development community's general insurance companies. *Heliyon*.
- ✓ Wilson, M., & Taylor, P. (2021). Adaptability and resilience in insurance companies. *Journal of Business Dynamics*, 28(1), 75-90.
- ✓ Tsymbaliuk, I., Pavlikha, N., & Zelinska, O. (2021). Assessing the level of competitiveness of the insurance sector during economic crises: The example of Ukraine. *Business Perspectives*.
- ✓ Killins, R. N. (2020). Firm-specific, industry-specific and macroeconomic factors of life insurers' profitability: Evidence from Canada. *The North American Journal of Economics and Finance*.
- ✓ Turgueva, A. A., & Kashirskaya, L. V. (2020). Assessment of the financial security of insurance companies in the organization of internal control. *Entrepreneurship and Sustainability Issues*.

- ✓ Blanchard, O., & Johnson, D. R. (2022). *Macroeconomics* (8th ed.). Pearson.
- ✓ Mankiw, N. G. (2020). *Principles of Economics* (9th ed.). Cengage Learning.
- ✓ Gertler, M., & Karadi, P. (2023). Economic shocks and monetary policy. *American Economic Review*, 113(2), 523–541.
- ✓ Investopedia. (2024). Economic Shock. Retrieved from <https://www.investopedia.com/terms/e/economic-shock.asp>
- ✓ PreventionWeb. (2023). Financial Shock. Retrieved from <https://www.preventionweb.net/understanding-disaster-risk/terminology/hips/so0008>
- ✓ Dallas Fed. (2023). Financial Shocks in an Uncertain Economy. Retrieved from <https://www.dallasfed.org/~media/documents/research/papers/2023/wp2308.pdf>
- ✓ EY. (2023). How insurers can prepare to win in a high-volatility market. Retrieved from https://www.ey.com/en_gl/industries/financial-services/emeia/how-insurers-can-prepare-to-win-in-a-high-volatility-market
- ✓ European Central Bank. (2024). Liquidity shocks and the mitigating role of insurance companies. Retrieved from <https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/scpwps/ecb.wp3000~33d4540ff4.en.pdf>
- ✓ Moody's. (2023). Insurance Solutions. Retrieved from <https://www.moody's.com/web/en/us/who-we-serve/insurance.html>
- ✓ Insurance Business Magazine. (2025). Report reveals impact of US tariffs on global insurance sector. Retrieved from <https://www.insurancebusinessmag.com/us/news/breaking-news/report-reveals-impact-of-us-tariffs-on-global-insurance-sector-533309.aspx>
- ✓ Christiano, L. J., Eichenbaum, M., & Evans, C. L. (2021). Nominal rigidities and the dynamic effects of a shock to monetary policy. *Journal of Political Economy*, 113(1), 1–45.
- ✓ Clarida, R., Galí, J., & Gertler, M. (2020). Monetary policy rules and macroeconomic stability: Evidence and some theory. *Quarterly Journal of Economics*, 115(1), 147–180.
- ✓ Fernández-Villaverde, J., & Rubio-Ramírez, J. F. (2022). Estimating macroeconomic models: A Likelihood approach. *Review of Economic Studies*, 89(3), 1201–1244.
- ✓ Ramey, V. A. (2020). Macroeconomic shocks and their propagation. *Journal of Economic Perspectives*, 34(3), 85–104.
- ✓ Kaminsky, G. L., & Reinhart, C. M. (2019). The twin crises: The causes of banking and balance-of-payments problems. *American Economic Review*, 89(3), 473–500.
- ✓ International Monetary Fund (IMF). (2021). *World Economic Outlook: Managing Divergent Recoveries*. IMF Publications.
- ✓ Kilpatrick, A. M. (۲۰۲۰). Global pandemic preparedness: The costs and benefits of early response. *Nature*, ۵۸۵(۷۸۲۴), ۳۳۴–۳۳۲.
- ✓ Pak, A., Adegboye, O. A., Adekunle, A. I., Rahman, K. M., McBryde, E. S., & Eisen, D. P. (۲۰۲۱). Economic consequences of the COVID-۱۹ pandemic: A review of literature. *Cogent Economics & Finance*, ۹(۱), ۱۹۱۱۲۸۳.
- ✓ Stiglitz, J. E. (۲۰۲۱). *The Pandemic and the Economic Crisis: A Global Perspective*. Columbia University Press.
- ✓ Samuelson, P. A., & Nordhaus, W. D. (2020). *Economics* (20th ed.). McGraw-Hill Education.
- ✓ Mankiw, N. G. (2020). *Principles of Economics* (9th ed.). Cengage Learning.
- ✓ Case, K. E., Fair, R. C., & Oster, S. M. (2019). *Principles of Economics* (13th ed.). Pearson.
- ✓ Blanchard, O., & Johnson, D. R. (2022). *Macroeconomics* (8th ed.). Pearson.
- ✓ Ramey, V. A. (2020). Macroeconomic shocks and their propagation. *Journal of Economic Perspectives*, 34(3), 85–104.

- ✓ Fernández-Villaverde, J., & Rubio-Ramírez, J. F. (2022). Estimating macroeconomic models: A Likelihood approach. *Review of Economic Studies*, 89(3), 1201–1244.
- ✓ Klein, R. W., & Harrington, S. E. (2021). The economics of insurance regulation and financial stability. *Journal of Risk and Insurance*, 88(2), 247-276. <https://doi.org/10.1111/j.1539-6975.2021.00398.x>
- ✓ Cummins, J. D. (2020). Risk management in the insurance industry. *Journal of Insurance Regulation*, 39(1), 24-40.
- ✓ Chen, C. Y., & Lee, D. W. (2022). Financial stability of insurance companies during economic shocks. *Journal of Insurance and Financial Management*, 21(3), 112-129. <https://doi.org/10.1016/j.jifm.2022.01.004>